

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА

МАГІСТР

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету урбаністики та
просторового планування

А.М. Мамедов /
23 червня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ”

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
281	281 “Публічне управління та адміністрування”

Розробник(и):

Андреев С.О., д. держ. упр., доц.

Андреев

Затверджено на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол №12 від 21 червня 2022 року

завідувач кафедри

Є.В. Перегуда
(підпис)

(Перегуда Є.В.).
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності (НКМС): “Публічне управління та адміністрування”

Протокол №3 від 20 червня 2022 року

Голова НКМС

Д.Ю. Хлапонін
(підпис)

(Хлапонін Д.Ю.).
(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2022-2023 рр.

шифр	Магістр ОПП	Форма навчання:								Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження		
	Назва спеціальності (ОПП)	Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	Разом	аудиторних			КП	КР				РГ	СР
					у тому числі									
			Л	Лр	Пз									
281	“Публічне управління та адміністрування” (“Державне управління у сфері містобудівної діяльності”)	5	150	50	26		24		1		100	I	I	

шифр	Магістр ОПП	Форма навчання:								Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження		
	Назва спеціальності (ОПП)	Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	Разом	аудиторних			КП	КР				РГ	Ср
					у тому числі									
			Л	Лр	Пз									
281	“Публічне управління та адміністрування” (“Державне управління у сфері містобудівної діяльності”)	5	150	28	6		22		1		122	I	I	

Анотація

Навчальна дисципліна “Правове регулювання публічного управління” є однією з обов’язкових компонент освітньо-професійної програми (далі – ОПП) “Державне управління у сфері містобудівної діяльності” зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” галузі знань 28 “Публічне управління та адміністрування” з підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем.

Ця дисципліна є фундаментальною для професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за вказаною спеціальністю та ОПП. Освітня компонента “Правове регулювання публічного управління” має комплексний характер, оскільки поєднує в собі окремі положення теорії держави і права, основ конституційного та адміністративного права. Змістовно вона пов’язана із такими обов’язковими компонентами зазначеної ОПП як: “Державне та муніципальне управління”, “Сучасні інструменти та технології модернізації публічного управління”, “Управління персоналом в органах публічної влади”, “Нормування містобудівної діяльності”, а також із вибірковими компонентами: “Основи антикорупційного законодавства”, “Управління міськими програмами”, “Публічна партисипація у прийнятті містобудівних рішень”.

Опанування здобувачами вищої освіти матеріалу дисципліни “Правове регулювання публічного управління” є важливою умовою формування у них інтегральної компетентності, передбаченої відповідним освітнім стандартом та ОПП, щодо здатності розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Робоча програма дисципліни відповідає ОПП “Державне управління у сфері містобудівної діяльності” зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Згідно з навчальним планом, основними методами навчання є лекції, практичні заняття, виконання індивідуального завдання, яке має продемонструвати ступінь практичного опрацювання вивченого матеріалу. Кінцевою формою контролю знань з дисципліни є іспит.

Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у студентів сучасних знань, умінь і навичок у сфері правового регулювання публічного управління та адміністрування.

Завдання навчальної дисципліни:

– формування у здобувачів вищої освіти системних уявлень про вплив права на здійснення публічного управління та адміністрування, у тому числі щодо розмежування впливів публічного та приватного права, принципів, форм та засобів впливу;

– застосування в практичній (професійній) діяльності актів законодавства, що регулюють сфери публічного управління, для вирішення завдань закріплених за посадою/структурним підрозділом/організацією, органом влади на основі знань щодо значення, сутності та особливостей права як регулятора суспільної життєдіяльності, його відмінності від інших засобів регулювання;

– засвоєння знань та вмінь щодо реалізації та гарантування прав, свобод, інтересів та обов’язків фізичних і юридичних осіб на засадах принципів правової держави та верховенства права, у тому числі вміння щодо оптимального обирання механізмів їх судового та позасудового захисту;

– формування цілісних уявлень щодо підготовки проектів правових актів з урахуванням специфіки публічного та приватного права, форм та засобів легітимації публічного управління, необхідності розмежування компетенції органів публічного управління;

– напрацювання навичок щодо застосовування актів законодавства в процесі виконання службових обов'язків, у тому числі забезпечення відповідальності персоналу органів публічної влади, на основі знання законодавства про державну службу та службу в органах місцевого самоврядування.

Результати навчання з дисципліни “Правове регулювання публічного управління” полягатимуть у тому, що здобувач вищої освіти мусить:

знати:

- конституційно-правові засади та принципи організації і функціонування правової держави;
- основи загальної теорії права, основні галузі права та розуміння принципів поділу системи права на публічне та приватне;
- основні конституційні права і свободи людини і громадянина;
- сутність принципу демократії та демократичні процедури формування органів публічної влади;
- правові засади організації та діяльності системи органів публічної влади в Україні;
- механізм правового регулювання управлінських взаємозв'язків та міжінституційні відносини в системі публічного управління;
- правові основи та процедури розробки проектів актів публічної адміністрації;
- компетенцію Конституційного Суду України, адміністративних судів та судів загальної юрисдикції;
- види публічної служби, основні елементи правового статусу державних службовців: права, обов'язки, межі відповідальності тощо;
- чинні законодавчі норми щодо різних етапів проходження публічної служби: від прийняття на цю службу до її припинення.

уміти:

- застосовувати на практиці основні конституційні положення щодо організації державного та суспільного ладу в Україні;
- кваліфікувати певні типи правовідносин за належністю до відповідних галузей права;
- застосовувати принцип підзвітності та підконтрольності органів публічної влади населенню в управлінській практиці;
- давати самостійну правову оцінку своїм діям / бездіяльності та діям інших осіб у процесі здійснення управлінської діяльності;
- оцінювати управлінські рішення та дії органів публічної адміністрації, посадових осіб цих органів на предмет дотримання встановленої демократичної процедури;
- правильно визначати основні елементи правового статусу органів публічної влади: завдання, повноваження, межі відповідальності;
- використовувати в управлінській практиці статусні законодавчі акти щодо діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- складати проекти нормативно-правових та інших розпорядчих актів органів публічної влади;
- коректно застосовувати норми чинного законодавства України у практичній управлінській діяльності;
- визначати підсудність певних категорій справ, зокрема щодо публічно-правових спорів, загальним та спеціалізованим судам;
- у законний спосіб реалізовувати права та виконувати обов'язки державного службовця, діючи в межах функцій та повноважень, визначених чинним законодавством;

– дотримуватись правомірної поведінки та демонструвати високий рівень правової культури у процесі професійної діяльності в органах публічної влади.

Компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
ІК	Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	ПРН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень. ПРН02. Розв’язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.
ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.
ЗК02.	Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН06. Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.
ЗК04.	Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні	ПРН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.
ЗК05.	Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології	ПРН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і
СК02.	Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери	
СК05.	Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об’єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними	

СК06	Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.	широкого загалу результати їх діяльності. ПРН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.
СК07.	Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування	ДПРН01. Застосовувати сучасні механізми і технології державного та публічного управління у процесі забезпечення формування та/або реалізації державної політики у сфері містобудівної діяльності на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.
ДСК01	Здатність застосовувати сучасні механізми і технології державного та публічного управління у процесі забезпечення формування та/або реалізації державної політики у сфері містобудівної діяльності на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	ДПРН02. Готувати проекти управлінських рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових та службових осіб у сфері містобудівної діяльності, просторового планування та забудови територій, кваліфіковано оцінювати та застосовувати чинні законодавчі акти, що діють у згаданих сферах державного управління.
ДСК02	Здатність готувати проекти управлінських рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових та службових осіб у сфері містобудівної діяльності, просторового планування та забудови територій, кваліфіковано оцінювати та застосовувати чинні законодавчі акти, що діють у згаданих сферах державного управління.	

Керівник курсу

Андреєв Сергій Олександрович

Науковий ступінь: доктор наук з державного управління

Посада: професор кафедри політичних наук і права

Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА

Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=128348.

Контакти: (044) 261-55-66; (099) 555-71-57; andreiev.so@knuba.edu.ua; andrejev.doc@gmail.com

Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Теоретичні та конституційно-правові засади функціонування публічної адміністрації

Тема 1. Принцип правової держави як конституційно-правова настанова (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Співвідношення правової держави та верховенства права.
2. Елементи правової держави.

Список рекомендованої літератури до теми 1

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
4. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховн. Ради України 28 червн. 1996 р. *Голос України*. 1996. 13 липн.

Тема 2. Публічне і приватне право в публічному управлінні (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Поняття та особливості публічного та приватного права.
2. Поняття та види суб'єктів публічного та приватного права.
3. Публічно-правові та приватно-правові форми публічного управління.

Список рекомендованої літератури до теми 2

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

Тема 3. Правове підпорядкування публічної адміністрації конституційним правам і свободам (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Поняття правового підпорядкування публічної адміністрації основним правам і свободам.
2. Роль публічної адміністрації в реалізації основних прав і свобод.
3. Співвідношення судового та позасудового контролю в підпорядкуванні публічної адміністрації основним правам і свободам.

Список рекомендованої літератури до теми 3

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному

управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

3. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховн. Ради України 28 червн. 1996 р. *Голос України*. 1996. 13 липн.

4. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

Тема 4. Конституційні засади принципу демократії в діяльності публічної адміністрації (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Сутність принципу демократії.
2. Інституційна легітимація органів державного управління (публічної адміністрації).
3. Легітимація рішень публічної адміністрації.

Список рекомендованої літератури до теми 4

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

3. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховн. Ради України 28 червн. 1996 р. *Голос України*. 1996. 13 липн.

4. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

Тема 5. Конституційна організація публічної влади (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Місце та роль суб'єктів здійснення влади у державному механізмі.
2. Інституційна організація публічної влади.
3. Взаємозв'язки в системі публічної влади.

Список рекомендованої літератури до теми 5

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021)

3. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховн. Ради України 28 червн. 1996 р. *Голос України*. 1996. 13 липн.

4. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

Тема 6. Правовий статус та повноваження публічно-владних інституцій (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Поняття правового статусу органу публічної влади.
2. Повноваження органу публічної влади: поняття та види.
3. Наділення органів публічної влади повноваженнями.

Список рекомендованої літератури до теми 6

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
3. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховн. Ради України 28 червн. 1996 р. *Голос України*. 1996. 13 липн.
4. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

Тема 7. Підготовка та узгодження актів публічної адміністрації (лекції – 4 год.; практичні заняття – 4 год.)

1. Поняття та види актів публічної адміністрації.
2. Моделювання правових актів управління.
3. Загальні засади процедури прийняття та погодження правових актів.

Список рекомендованої літератури до теми 7

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

Тема 8. Вирішення публічно-правових спорів адміністративними судами та Конституційним Судом України (лекції – 4 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Необхідність, сутність та форми конституційного судового контролю.
2. Адміністративна юстиція в Україні.

Список рекомендованої літератури до теми 8

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липн. 2005 р. № 2747-IV. *Офіц. вісн. України*. 2005. № 32. Ст. 1918.
5. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липн. 2017 р. № 2136-VIII. *Офіц. вісн. України*. 2017. № 63. Ст. 1912.

Модуль 2

Особливості правового регулювання публічно-службових відносин

Тема 9. Правова природа службових відносин у сфері публічної служби (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Публічна служба в Україні: поняття, види, правове регулювання.
2. Державна служба як публічний соціально-правовий інститут.

Список рекомендованої літератури до теми 9

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
4. Про державну службу : Закон України від 10 грудн. 2015 р. № 889-VIII. *Офіц. вісн. України*. 2016. № 3. Ст. 149.

Тема 10. Публічні службовці; поняття, види та правовий статус (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Поняття публічних службовців та їх класифікація.
2. Правовий статус державних службовців: поняття та його складові.

Список рекомендованої літератури до теми 10

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
4. Про державну службу : Закон України від 10 грудн. 2015 р. № 889-VIII. *Офіц. вісн. України*. 2016. № 3. Ст. 149.

Тема 11. Організаційно-правовий механізм проходження публічної служби (лекції – 2 год.; практичні заняття – 2 год.)

1. Поняття організаційно-правового механізму проходження публічної служби.
2. Умови вступу на державну службу.
3. Стадії проходження державної служби та їх правове регулювання.

Список рекомендованої літератури до теми 11

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).
4. Про державну службу : Закон України від 10 грудн. 2015 р. № 889-VIII. *Офіц. вісн. України*. 2016. № 3. Ст. 149.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Пріоритетні напрями та механізми розвитку України як правової держави.

2. Роль судової влади у правовій державі.
3. Особливості правового статусу органу державної влади (на вибір) як юридичної особи публічного права.
4. Правовий режим діяльності громадських об'єднань та інших невідприємницьких товариств як суб'єктів публічного управління.
5. Роль права у розвитку інститутів громадянського суспільства в Україні.
6. Правові механізми забезпечення участі громадянина в публічному управлінні.
7. Роль адміністративної юстиції у забезпеченні судового захисту громадянина від правопорушень з боку суб'єктів владних повноважень.
8. Правове забезпечення принципу демократичної держави в Україні: теорія та практика.
9. Правозастосовні проблеми доступу до публічної інформації в Україні.
10. Громадська експертиза як ефективний інструмент публічного управління в сучасних умовах.
11. Принцип законності в діяльності органів публічного управління України.
12. Принцип верховенства права в діяльності органів публічного управління України.
13. Проблеми адаптації національного законодавства до стандартів Європейського Союзу.
14. Перспективні напрями вдосконалення правових засад системи державного управління у контексті євроінтеграції України.
15. Взаємозв'язок правового регулювання та державного управління.
16. Організаційно-правові засади взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
17. Місце та роль правового механізму (механізму правового регулювання) в системі механізмів державного управління.
18. Сутність імперативного методу правового регулювання державно-управлінських відносин.
19. Конституційний принцип розподілу державної влади як одна із фундаментальних засад вітчизняної системи державного управління.
20. Адміністративна відповідальність посадових осіб у сфері державного управління.
21. Адміністративно-правовий статус виконавчих органів міських рад.
22. Конституційно-правові засади організації та функціонування системи органів державної влади в Україні.
23. Основні елементи правового статусу органу державної влади та напрями їх удосконалення.
24. Організаційно-правові засади проходження публічної служби в Україні.
25. Особливості правового статусу центральних органів виконавчої влади.
26. Правове регулювання нормотворчої діяльності органів виконавчої влади.
27. Правові засади діяльності місцевих державних адміністрацій в системі органів виконавчої влади.
28. Органи місцевого самоврядування в системі організації публічної влади в Україні.
29. Особливості конституційно-правового статусу Президента України та напрями його вдосконалення.
30. Конституційно-правові засади функціонування системи судової влади в Україні.
31. Правові проблеми реалізації завдань адміністративної реформи в Україні та шляхи їх вирішення.
32. Особливості актів реалізації прав і обов'язків у сфері державного управління.
33. Правотворчість та її роль у державному управлінні.

34. Правове регулювання діяльності місцевих органів виконавчої влади.
35. Аналіз чинників, які впливають на ефективність правового регулювання державно-управлінських відносин.
36. Юридична техніка у правотворчій діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
37. Прогаляни в чинному законодавстві та засоби їх подолання і заповнення.
38. Специфіка субсидіарного застосування норм різних галузей права до державно-управлінських відносин.
39. Правозастосовна діяльність органів місцевого самоврядування України: питання теорії та практики.
40. Правові акти державного управління: поняття, класифікація, проблеми розроблення та впровадження.
41. Правовий режим наказів та інших актів центральних органів виконавчої влади.
42. Конституційно-правові способи захисту прав та свобод людини і громадянина.
43. Особливості правових актів місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
44. Правовий статус міністерства в системі органів державної влади України.
45. Шляхи та можливості систематизації законодавства в окремих сферах державного управління (за вибором).
46. Особливості юридичної відповідальності в публічному управлінні.
47. Особливості дисциплінарної відповідальності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.
48. Правові гарантії забезпечення конституційних прав і свобод людини і громадянина.
49. Стан і напрямки розвитку правової культури і правосвідомості публічних службовців України.
50. Шляхи вдосконалення правового статусу окремих суб'єктів управління та посадових осіб (народних депутатів України, державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування тощо).

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЯ

1. Охарактеризуйте основні наукові підходи до розуміння верховенства права та правової держави.
2. Особливості розуміння принципу верховенства (панування) права А. Дайсі?
3. Яку роль відіграють конституція та норми права у правовій державі?
4. Як визначається статус людини і громадянина в правовій державі?
5. З'ясуйте місце суду в правовій державі.
6. Сформулюйте поняття права та визначте його сутність.
7. Що таке “публічне право” і “приватне право” та якими є їх особливості?
8. Яким чином структурована система права?
9. З яких елементів складається норма права?
10. Які існують види правових норм?
11. Що означає поняття інститут права? Наведіть приклади правових інститутів.
12. Визначте поняття галузі права та назвіть основні галузі права України. Які галузі права містять переважно норми публічного права, а які – норми приватного права?
13. Розкрийте поняття юридичної особи та основні ознаки юридичних осіб.
14. Дайте визначення понять “юридична особа публічного права” і “юридична особа приватного права”. Які суб'єкти належать до цих видів юридичних осіб?
15. Визначте поняття “правова форма публічного управління”.

16. Назвіть види правових форм публічного управління, розкрийте їх сутність та відмінності від неправових форм публічного управління.
17. Назвіть основні способи конституційного закріплення прав і свобод людини і громадянина.
18. Чи допускається в Україні звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод людини і громадянина при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів України?
19. Якими актами в Україні виключно визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод, основні обов'язки громадянина?
20. У чому полягає відмінність адміністративної юстиції від адміністративної квазіюстиції?
21. Які суб'єкти в Україні уповноважені здійснювати позасудовий захист прав і свобод людини і громадянина?
22. Як співвідносяться поняття “легітимація” та “демократія”?
23. Визначте поняття та форми здійснення інституційної легітимації.
24. Що собою являє предметно-змістова легітимація органів державного управління?
25. Яким чином відбувається кадрова легітимація органів державного управління?
26. Назвіть форми легітимації рішень органів публічного управління.
27. Розкрийте сутність поняття “публічна влада” та “організація публічної влади”.
28. Охарактеризуйте принципи організації й діяльності органів публічної влади.
29. Назвіть основні ознаки органу державної влади.
30. Визначте складові інституційної організації публічної влади.
31. Поясніть чому статус органу публічної влади потребує правового закріплення.
32. Якими актами вичерпно визначаються повноваження глави держави і парламенту України?
33. Назвіть основні вимоги до змісту правового регулювання статусу органів публічної влади.
34. Яким чином визначаються в тексті нормативно-правових актів повноваження органу публічної влади?
35. У чому виявляється недискреційність повноважень органів публічної влади?
36. Визначте співвідношення понять “акт управління” і “правовий акт управління”.
37. Розкрийте значення правових актів управління.
38. Назвіть ознаки правових актів управління.
39. Охарактеризуйте поняття та види нормативно-правових і індивідуальних правових актів.
40. Окресліть стадії правотворчості органів публічного управління.
41. У чому полягає відмінність між попереднім та наступним конституційним контролем?
42. Чим відрізняється інститут конституційної скарги від інституту конституційного звернення щодо надання офіційного тлумачення положень Конституції?
43. Які умови мають бути додержані особою для звернення із конституційною скаргою?
44. Чим зумовлене запровадження в Україні адміністративної юстиції?
45. Чи можна адміністративну юстицію в Україні розглядати виключно як особливий процесуальний порядок вирішення адміністративно-правових спорів?
46. Визначте поняття та ознаки публічної служби.
47. Назвіть види публічної служби та особливості їх правового регулювання.
48. Окресліть сутність державних політичних посад та патронатних посад в державних органах.
49. У чому полягають сутність та особливості публічно-правового характеру регулювання відносин у сфері публічної служби?

50. Визначте місце державної служби у взаємовідносинах держави і суспільства.
51. Дайте визначення публічного службовця та видів публічних службовців.
52. Охарактеризуйте правовий статус державних службовців та визначте проблемні аспекти його реалізації.
53. Назвіть підстави для виникнення, зміни та припинення правового статусу публічного службовця.
54. Назвіть види відповідальності публічних службовців, підстави та порядок притягнення їх до відповідальності.
55. Охарактеризуйте порядок притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності.
56. Як співвідносяться поняття “проходження державної служби”, “просування по службі”, “службова кар’єра”?
57. Як визначено умови вступу на державну службу за законодавством України?
58. Охарактеризуйте правове регулювання прийняття на державну службу.
59. Охарактеризуйте правове регулювання просування на державній службі.
60. Визначте підстави припинення державної служби.

Методи контролю та оцінювання знань студентів

Система оцінювання знань студентів включає поточний та підсумковий контроль знань.

Поточний і підсумковий контроль здійснюється під час проведення практичних занять, захисту індивідуальних завдань та іспиту.

Індивідуальне завдання з дисципліни “Правове регулювання публічного управління” підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах.

1. Студентам, які претендують на підсумкову оцінку “відмінно” (“А” за шкалою ECTS), рекомендується виконати індивідуальне завдання аналітичного характеру шляхом аналізу правового акту або проекту такого акту органу публічної влади (наприклад, постанови чи розпорядження Кабінету Міністрів України, наказу центрального органу виконавчої влади (міністерства, служби, агентства), розпорядження голови обласної або районної державної адміністрації тощо), рішення органу місцевого самоврядування (наприклад, розпорядження виконавчого органу ради (міської, сільської, селищної) тощо). Під час відповідного аналізу необхідно (спираючись на рекомендований список літератури, а також теоретичні знання та вміння, отримані в процесі опанування навчального матеріалу дисципліни “Правове регулювання публічного управління”, а також рекомендовану літературу) охарактеризувати вид правового акту та місце органу публічної влади, що видав відповідний акт, у системі державного управління, характер та природу правового акту (нормативно-правовий чи розпорядчий), предмет правового регулювання, сферу дії акту у часі, просторі та за колом осіб, дати правову оцінку основним структурним елементам правового акту, а також правильність його складання з точки зору основних правил юридичної техніки (чи не містить помилок, прогалин, суперечностей, чи відповідає межах та обсягу компетенції органу, що видав акт). Обов’язковою умовою виконання цього аналітичного завдання є пошук та виокремлення недоліків, суперечностей (колізій) та прогалин у відповідному правовому акті (проекті), обґрунтування пропозицій щодо оптимальних шляхів усунення цих недоліків.

2. Студенти, які претендують на підсумкові оцінки “задовільно”, “добре” (“В”, “С”, “D”, “E” за шкалою ECTS), можуть зробити індивідуальне завдання у вигляді реферату (рекомендований перелік тем додається). Наведений перелік тем не є вичерпним. Студент може запропонувати власну тему, яку потрібно попередньо узгодити із викладачем.

Тема реферату має бути практико-орієнтованою, тобто мати проблемне практичне спрямування та додатково висвітлювати питання лекції чи-то семінарського заняття.

Технічні вимоги до індивідуального завдання: рекомендований обсяг роботи – 15–20 стор., не рахуючи додатків та списку використаних джерел. Текст набирається в редакторі MS Word, розширення *.doc; *.rtf; шрифт – Times New Roman, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5; поля (верхнє та нижнє – 20 мм., ліворуч – 30 мм., праворуч – 15 мм.), абзацний відступ 1,25 см. Робота повинна бути представлена у скорозшивачі або у переплетеній твердій обкладинці.

Індивідуальне завдання має містити титульний аркуш (зразок оформлення додається), де слід обов'язково зазначити: повну назву вищого начального закладу, інституту та кафедри (вгорі сторінки на окремих рядках, вирівнювання по центру); тему індивідуального завдання або реферату (великими літерами, вирівнювання – по центру сторінки); прізвище, ім'я та по-батькові студента, який виконав завдання (підготував реферат), та номер навчальної групи (вирівнювання – по центру сторінки); далі нижче через декілька прогалін наводиться: П.І.Б., посада та науковий ступінь викладача, який викладає дисципліну (вирівнювання – по правому краю сторінки); внизу сторінки потрібно вказати: “м. Київ – _____ рік”.

Індивідуальне завдання обов'язково мусить мати: зміст з нумерацією сторінок (не менше трьох окремих питань, що розкривають обрану тему дослідження), посилання на всі літературні джерела по тексту праці, список використаних джерел (не менше 15–20 джерел). Потрібно посилатись на актуальні літературні та інші інформаційні джерела, більшість яких не пізніше ніж за останні п'ять років. Таких джерел має бути не менше 60% від загальної кількості джерел. Слід використовувати переважно джерела наукового та науково-аналітичного характеру (монографії, наукові статті, доповіді, звіти), актуальні нормативно-правові акти. Також вітається широке використання іншомовних джерел та висвітлення зарубіжного, зокрема європейського досвіду.

Текст індивідуального завдання (або реферату) обов'язково має містити посилання (в квадратних дужках: “[__, с. __]”) на конкретне джерело інформації із вказівкою сторінки, з якої процитовано текст.

Список використаних джерел подається в алфавітному порядку після тексту та оформлюється згідно з ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання”.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення навчального семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення навчального семестру. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом іспиту з урахуванням підсумків поточного контролю.

Вивчення курсу “Правове регулювання публічного управління” здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Рейтингова оцінка з дисципліни – це сума оцінок (балів) усіх видів навчання студентів, які передбачаються навчальною програмою. До них відносяться:

- відвідування лекцій і наявність та якість конспектів лекцій;
- відвідування семінарів та участь в них (виступи з доповідями, доповнення доповідачів, вміння формулювати і ставити питання, вести дискусію);
- контрольні (модульні) роботи, що виконуються студентами під час самостійної роботи;
- написання та захист індивідуального дослідницького завдання (або реферату).

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали усі види навчальних робіт, передбачених навчальною програмою.

Студенти, які не пройшли всіх форм поточного контролю знань, не допускаються

до підсумкового контролю (іспиту).

При оцінюванні знань студентів використовується чотирибальна шкала оцінювання (5, 4, 3, 2), яка водночас приводиться у відповідність до європейської шкали оцінювання ECTS за таблицею:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів для дисципліни

Поточне оцінювання											Інд. завд	Іспит	Сума балів
Модуль 1								Модуль 2					
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	15	30	100

Консультації з дисципліни проводяться викладачем щотижнево у понеділок о 15:20

в ауд. 431. центрального корпусу КНУБА.

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Політика щодо відвідування

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.

2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання іспиту.

3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання іспиту.

4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись у дистанційній формі за погодженням із керівником курсу.

Методичне забезпечення дисципліни

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / Н. Г. Плахотнюк, та ін. Київ : 2018. 240 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

2. Козуліна С. О., Ровинський Ю. О., Ровинська К. І. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Одеса, 2019. 174 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

3. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. В. Баштанник та ін. Херсон : 2020. 408 с. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення: 01.06.2021).

Додаткова література

1. Адміністративне право України : підручн. / Ю. П. Битяк та ін. ; за ред. Ю. П. Битяка. Київ, 2007. 544 с.

2. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : монографія. Київ : Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.

3. Битяк Ю. П., Серьогіна С. Г., Бодрова І. І. Проблеми правового регулювання організації та діяльності апарату Президента України : наук.-практ. посіб. Харків, 2011. 138 с.

4. Горбунова Л. М. Принцип законності у нормотворчій діяльності органів виконавчої влади : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 240 с.

5. Грицяк І. А. Європейське управління : теоретико-методологічні засади :

монографія. Київ : К.І.С., 2006. 398 с.

6. Демократичні засади державного управління та адміністративне право : монографія / Ю. С. Шемшученко та ін. Київ, 2010. 496 с.

7. Державне управління : європейські стандарти, досвід та адміністративне право : монографія / В. Б. Авер'янов та ін. ; за заг. ред. В. Б. Авер'янова. Київ, 2007. 288 с.

8. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. Ю. Ковбасюк та ін. Київ : Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.

9. Енциклопедичний словник з державного управління / Сурмін Ю. П. та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка та ін. К. : НАДУ, 2010. 820 с.

10. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук.-ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк та ін. Київ : НАДУ, 2011.

11. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липн. 2005 р. № 2747-IV. *Офіц. вісн. України*. 2005. № 32. Ст. 1918.

12. Конституція України. Науково-практичний коментар / В. Я. Тацій та ін. Харків, 2012. 1128 с.

13. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховн. Ради України 28 червн. 1996 р. *Голос України*. 1996. 13 липн.

14. Орзіх М. П., Єзеров А. А., Терлецький Д. С. Конституція України у судових рішеннях : наук.-практ. вид. Київ, 2011. 432 с.

15. Право в державному управлінні : навч. посіб. / Дубенко С. Д. та ін. Київ, 2016. 376 с.

16. Про адміністративні послуги : Закон України від 6 вересн. 2012 р. № 5203-VI. *Офіц. вісн. України*. 2012. № 76. Ст. 3067.

17. Про державну службу : Закон України від 10 грудн. 2015 р. № 889-VIII. *Офіц. вісн. України*. 2016. № 3. Ст. 149.

18. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січн. 2011 р. № 2939-VI. *Офіц. вісн. України*. 2011. № 10. Ст. 446.

19. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липн. 2017 р. № 2136-VIII. *Офіц. вісн. України*. 2017. № 63. Ст. 1912.

20. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII. *Офіц. вісн. України*. 2014. № 20. Ст. 619.

21. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітн. 1999 р. № 586-XIV. *Офіц. вісн. України*. 1999. № 18. Стор. 3.

22. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 березн. 2011 р. № 3166-VI. *Офіц. вісн. України*. 2011. № 27. Ст. 1123.

23. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вересн. 2019 р. № 722/2019. *Офіц. вісн. України*. 2019. № 79. Ст. 2712.

24. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / В. Б. Дзюндзюк та ін. ; за заг. ред. В. В. Корженка. Харків, 2012. 256 с.

25. Публічне управління : термінол. слов. / Куйбіда В. С. та ін. ; за ред. В. С. Куйбіди. Київ, 2018. 224 с.

26. Пухтецька А. А. Європейські принципи адміністративного права : монографія. Київ : Логос, 2014. 237 с.

27. Скрипничук В. М. Правове забезпечення державного управління : конспект лекцій. Івано-Франківськ : 2008. 556 с.

28. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки : схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липн. 2021 р. № 831-р. *Офіц. вісн. України*. 2021. № 61. Ст. 3842.

29. Сушинський О. І. Контроль у сфері публічної влади: теоретико-методологічні та організаційно-правові аспекти : монографія. Львів : ЛРІДУ УАДУ, 2002. 468 с.

30. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з

іншої сторони : ратифіковано із заявою Законом від 16 вересн. 2014 р. № 1678-VII. *Офіц. вісн. України*. 2014. № 75. Ст. 2125.

Інформаційні ресурси

1. Асоціація інститутів та шкіл з державного управління Центральної і Східної Європи. URL: www.nisra.sk. (дата звернення 01.06.2021).
2. Міністерство юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>. (дата звернення 01.06.2021).
3. Освітній сайт КНУБА. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3130> (дата звернення 01.06.2021).
4. Освітній сайт Київського національного університету будівництва і архітектури. Сторінка кафедри політичних наук і права. Дисципліна “Правове регулювання публічного управління”. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3130> (дата звернення 01.06.2021).
5. Офіційне Інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>. (дата звернення 01.06.2021).
6. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua. (дата звернення 01.06.2021).
7. Урядовий портал. (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України). URL: <https://www.kmu.gov.ua/>. (дата звернення 01.06.2021).
8. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу / сторінка “групи аналізу політики”. URL: www.center.gov.ua. (дата звернення 01.06.2021).